

УДК 78.442

DOI <https://doi.org/10.32782/2224-0926-2026-2-57-17>

*Кияновська Любов Олександрівна
доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри історії музики,
Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
<https://orcid.org/0000-0002-0117-5078>*

КАМЕРНЕ МУЗИКУВАННЯ ЯК СЕНС ЖИТТЄТВОРЧОСТІ (ДО 80-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ НАРОДНОГО АРТИСТА УКРАЇНИ, ПРОФЕСОРА АРТУРА МИКИТКИ)

Фото 1. Артур Микитка

Писати ювілейні статті надзвичайно важко. Ризикуєш або впасти в гріх солодкого славослів'я, або переповісти довідку з відділу кадрів з усіма реґаліями і переліком найважливіших подій ювіляра. Натомість залучити читача до живого діалогу з яскравою особистістю, про яку пишеться стаття, розкрити механізми його успіху, окреслити траєкторії його життєтворчості (який же прекрасний термін запропонували наші соціологи, він означає «життя як здійснення власного творчого проекту»: найкраще, що може досягнути людина на своєму шляху!) – це завдання, котре вимагає від автора допису не просто журналістської рутини, наукової докладності чи володіння літературним пером, а високого рівня емпатії, бажання і здатності проникнути у духовний і душевний світ «головного героя».

Відтак маючи велике бажання розкрити творчо-професійну таємницю патріарха (чи може точніше сказати, незмінної опори впродовж півстоліття) львівського камерного музикування, Артура Володимировича Микитки, до того ж знаючи його не один десяток років, авторка ювілейної статті обрала форму уявної фуги, в якій наскрізною темою стануть власні спогади пана професора, а в суголосності з ними розгортатимуться контрапункти й інтермедії моїх коментарів, спостережень і доповнень.

Почнемо з *ab ovo*, тобто від самого початку, враховуючи при тім, що кожна успішна творча кар'єра – це не тільки «1% таланту і 99% праці», як стверджував один з класиків, але ще й низка щасливих обставин, випадкових і невідповідних зустрічей, щастя потрапити в потрібне місце в потрібний час, зустріти на своєму шляху тих, хто допоможе піднятися на свою омріяну вершину. Тільки так працездатність і талант отримають сприятливий ґрунт для свого розвитку. Маємо визнати, що Артур Микитка має справді дбайливого ангела-охоронця, що завжди провадить його правильними шляхами – від самого його родинного гнізда.

Фото 2. Батьки. 1946 рік

«Моя поява на Божий світ – це результат великого кохання моїх батьків, Марії і Володимира, які пережили страшну війну в Стрию. Довгоочікувана перемога і перспектива тривалого миру. який настав, повертала в людях тягу до прекрасного, до культурного надбання нашого краю, до мистецтва. Одним з таких проявів було навчання дітей музики, гри на музичних інструментах. Батьки чудово співали, особливо тато, маючи в репертуарі всі довоєнні шлягери і танго. яке було дуже популярним (як і зараз), гарно танцював, знаючи всі танцювальні «па».

Генетично успадковані здібності і потяг до музикування впав на благодатний ґрунт – у талановитого хлопчика від початку виявились прекрасні вчителі, які зуміли розгледіти його можливості і підтримати у бажанні присвятити себе музиці.

«Коли мене записали “на музику” викладач сольфеджіо Юліан Фельдман (самодіяльний композитор, його пісні час від часу з’являлися друком в місцевій газеті) першим виявив в мене абсолютний слух. Потім, в процесі занять, він любив викликати мене до фортепіано і починав на публіку грати ноти в різних октавах, акорди, а я мав їх називати. Пізніше буваючи вдома, ми часто зустрічалися, він радів моїм успіхам. Надзвичайно позитивний і доброзичливий, він перший визначив моє музичне майбутнє.

Фото 3. Перші кроки на сцені

Коли життя почало налагоджуватись, батьки придбали піаніно “Україна” і музика зазвучала в повну силу. Батько був на сьомому небі, всі його пісні тепер звучали під акомпанемент, який я підбирав по слуху. В школі я навчався в класі скрипки і першою

моєю вчителькою стала Любов Львівна Фенчинська (рідна сестра Анни Львівни Менцінської-Фенчинської, знаної віолончелистки і педагога, з якою доля мене звела, вже працюючи в Львівській консерваторії). Любов Львівна дуже скоро пішла в декретну відпустку і мої заняття продовжувалися в класі директорки школи Ольги Васиївни Заяць, скрипальки, прогресивної громадської діячки. Частими були наші з мамою поїздки до Львова, до моїх хресних, поєднуючи з відвідинами Оперного, стрийського парку. На той час моя концертна діяльність обмежувалася виступами на академвечорах, іспитах, шкільних заходах, а в середній школі участю в олімпіадах і концертах до визначних дат. Пам'ятними стали виступи на сцені будинку культури, або міського театру, як всі його величали.

Символічно, що через роки, у 2013 році, в урочистостях до 100 річчя Стрийської музичної школи я знову ступив на цю сцену з Львівським камерним оркестром, як його керівник і концертмейстер, а в залі була моя вчителька Любов Львівна Турканик-Фенчинська, яку я привітав великим букетом троянд».

Яким же теплом і вдячністю сповнені ці спогади про перші кроки на музичній дорозі! Гадаю, саме в перші шкільні роки Артур Володимирович отримав другий (першим була, безперечно батьківська любов і підтримка) подарунок від долі: доброзичливих учителів, які у нього вірили, відтак сформували усвідомлення насолоди музикування, віри в свої сили, радості від перших концертних виступів на сцені. Так вибудувався той емоційний фундамент, без якого неможлива повноцінна реалізація в мистецькій царині.

А за ним наступив ще один важливий щабель професійного зростання: навчання в музичному училищі. І знову – попадання в десятку. Артур Микитка потрапив до викладача, про якого можна тільки мріяти. Олександр Єгоров був для юного адепта не просто вчителем, який відпрацьовував з ним передбачені навчальним навантаженням уроки і забував про його існування, як тільки він виходив з класу. Педагог став для Артура справжнім наставником, який присвячував йому значно більше часу і уваги поза межами училища, опікувався і спілкувався як старший друг, завдяки якому вразливий юнак пережив моменти справжнього одкровення (як-от незабутнє знайомство з прославленим Давидом Ойстрахом). Але й Артур був тим відповідальним учнем, який міг і хотів перейняти все, що міг дати йому педагог, і потім з величезною повагою і вдячністю пронести пам'ять про нього крізь усе життя.

«Після закінчення семирічки я вступив до львівського музичного училища в клас до Олександра Олександровича Єгорова, харизматичної особистості овіяної легендами. Його вплив на учнів класу був беззаперечним. Цікаві методологічними моментами, непередбачуваністю заняття з вчителем, прогулянки містом, відвідини концертів (ще сьогодні відчуваю тепло руки Давида Ойстраха в артистичній нашої філармонії, куди привів нас наш викладач і представив, як своїх вихованців, а іменний автограф Маєстро, з побажаннями успіхів, як дороговказ, зберігається в моєму архіві), навіть походи на футбольні матчі, все це сприяло на розвиток молодої особи, яка приїхала до великого, незнайомого міста. О. О. Єгоров навчався в Московській консерваторії в класі у професора А. І. Ямпольського, але з початком війни вирушив на фронт, де отримав контузію і вже не міг продовжувати навчання. Не маючи закінченого повного курсу консерваторії, він почав педагогічну діяльність у Львові в музичному училищі і спеціальній музичній школі ім. С. Крушельницької.

Назву тих хто досягнув значних успіхів продовжуючи навчання, як випускники його класу. Це передовсім його гордість Юрій Мазуркевич, лауреат міжнародних конкурсів,

який продовжив навчання в класі Давида Ойстраха, концертуючий скрипаль, професор. Саме його поява в плеяді яскравих талантів була винагороджена спеціальним дипломом педагогічного визнання за підписами ректора консерваторії О.В. Свешнікова і завідуючого кафедрою скрипки Д. Ф. Ойстраха, який з гордістю демонстрував нам наш вчитель. Назву ще кілька імен – це Товій Рівець, народний артист України, засновник оркестр “Кантабіле” в Волинській філармонії, Михайло Стріхарж, в майбутньому професор Гамбурзької консерваторії, багатолітній учасник знаменитого Вагнерівського оперного оркестру в м. Байройт (Німеччина), Володимир Щесюк, скрипаль, симфонічний і оперний диригент у Львові і театрах колишнього союзу і США, диригент, Едуард Назаренко, Євген Трофімов – провідні артисти камерних і симфонічних оркестрів, Євген Філіпов, скрипаль, піаніст, аранжувальник, який проживав у Львові і довгий час керував відомим усім львів'янам оркестром кінотеатру “Україна”».

Фото 4. Після концерту. Київ 1981 рік

Додам ще один особистий штрих: в десятиріччі ім. С. Крушельницької у О. Єгорова навчався мій однокласник, дуже талановитий скрипаль Роман Янчишин, який згодом успішно вступив у Московську консерваторію в клас А. І. Ямпольського (підозрюю, не обійшлося без підтримки його педагога), блискуче її закінчив і багато років був концертмейстером других скрипок Большого театра.

Роздуми Артура Володимировича про консерваторські роки охоплюють вже значно ширше коло осіб: дорослішання і професійне зростання відкривають нові обрії музичного життя, які захоплюють і валять до себе. І саме тут вимальовуються більш конкретно обриси майбутньої сродної праці: камерне музикування. Адже незадовго до того, як випускник Львівського музичного училища переступив поріг консерваторії ім. М. В. Лисенка, у 1959 році тодішній ректор Микола Колесса на прохання провідної скрипальки Лесі Деркач таки домігся дозволу заснувати при консерваторії камерний

оркестр. На той час це був нечуваний прорив – адже такий колектив до того існував тільки в Москві. Але львівські митці у всі часи славились як своєю любов'ю до інновацій, так і впертістю та наполегливістю у досягненні своїх цілей. Тому камерний оркестр під керівництвом професора Лесі Деркач почав свою плідну діяльність, а майбутній професор консерваторії Національної музичної академії імені М. В. Лисенка і завідувач кафедри камерного ансамблю невдовзі стане у цьому оркестрі за пульт – щоби залишитися з ним на ціле життя.

«О. О. Єгоров опікувався мною до кінця навчання, згодом показав завідувачу кафедри скрипки Львівської консерваторії професору Дмитру Миколаєвичу Лекгеру у якого я, вже ставши студентом, займався три роки. Далі продовжив в класі його асистента Богдана Дмитровича Каськіва, який сформував свій клас і згодом посів місце завідувача кафедри. В цей же час я познайомився з Матисом Вайцнером, і ця дружба триває до сьогодні. Його вплив на мій професійний, в тому числі творчий і інтелектуальний розвиток трудно переоцінити. Вже з першого курсу я став учасником камерного оркестру, який ще навіть не мав свого офіційного статусу, як навчальна одиниця (нагадаю, оркестр було створено у 1959 році) і ансамблю “Веселі скрипки”, яким керував Мирослав Скорик.

Знову доленосний знак – з 1991 року ми в керівництві Львівського камерного оркестру, Маестро, його художній керівник і диригент, я керівник і концертмейстер. Я вважав за велику честь і довіру бути на сцені поруч з такими маститими скрипальками. Матис Вайцнер, блискучий музикант-ерудит, організатор, (чого варта його ідея заснування у Львові у 1982 році музичного фестивалю “Віртуози країни”), перебуваючи в постійному творчому пошуку заряджав нас, учасників оркестру на постійну активність та максимальну віддачу в репетиційному процесі. На мене він мав величезний вплив під яким підсвідомо формувалася мій професійний шлях.

Всі ці засади до сьогодні є моїм головним кредо і стрижнем. Мабуть вони і є складовими в тій Школі Оркестрового Камерного Музикування (всі зазначені слова з великої літери написав сам Артур Володимирович, спеціально підкреслюючи доленосне значення у його житті цієї сфери музикування – Л. К.), яка випрацювана десятиліттями керівниками оркестру та його учасниками».

Серед усіх, про кого з любов'ю і вдячністю розмірковує Артур Володимирович, з особливим пієтетом він відгукується про професор Олександру Пилипівну Деркач:

«Все моє творче життя проходило під впливом та пильним оком Олександри Пилипівни Деркач, скрипальки, педагога і передовсім керівнички камерного оркестру. Вже після закінчення консерваторії, коли я працюючи у Львівському музично-педагогічному училищі імені Ф. Колесси створив там камерний оркестр, Олександра Пилипівна завжди приходила з порадами на репетиції і відвідувала наші виступи. Добре пригадую її концерти з піаністкою Ідою Поляк та її виступи професора Д. М. Лекгера з сольними програмами в великому залі консерваторії. В цей час вся професура консерваторії була граючою і нам, студентам, було чого вчитися відвідуючи їх виступи. Через роки мені і моїм однодумцям вдалося втілити в життя і підготувати до друку фундаментальний науковий збірник про життя і творчість професорки».

На хвилику перерву плин захоплюючих спогадів Маестро і розгорну трохи довшу інтермедію, в якій спробую пролити світло на деякі секрети його успіху, спираючись передусім на ті висновки, які дозволяють зробити наведені вище його власні роздуми.

Впродовж всіх років навчання – від школи до консерваторії – Артур Володимирович ретельно збирав по крупинці секрети майстерності, вбирав у себе настанови і

досягнення всіх своїх педагогів і старших друзів. Здатність захоплюватись талантом і досягненнями інших, потреба вчитись від них мудрості, переймати способи творчого зростання – це великий дар, яким володіє наш ювіляр. Маючи природну доброзичливу зацікавленість до всього нового і вартісного, що помічав у своєму оточенні, він вибудовував зі своїх спостережень, з отриманих від наставників та колег умінь і навичок скарбницю особистого професійного творчого досвіду. Так у ній опинились і колосальна самодисципліна, і тонкий естетичний смак, і перфекціонізм у відпрацьовуванні кожної деталі виконання будь-якого твору, й інтерес до новинок у композиторській творчості, і особливий акцент на українській музиці, і широта художніх інтересів – від давньої музики до джазу і популярних шлягерів, і ставлення до студентів не як до «об'єкту навчання», а як до цікавих творчих особистостей, і схильність до певної театралізації камерних концертів, і елегантність виконавської манери, і вміння захопити публіку особливою святковою атмосферою, і відкритість на потреби слухача, неймовірна винахідливість у побудові програм та пропозиціях проєктів, і чудова співпраця з видатними музикантами з різних країн світу...

А все це разом об'єднується у одному ємкому понятті: **творчий фанатизм**.

Взагалі ж до фанатиків у суспільстві склалось доволі упереджене ставлення, як до людей, здатних в ім'я досягнення своєї мети переступити через інших, не відчуючи ні жалю, ні каяття. Це руйнуючий фанатизм, котрий справді несе величезну загрозу людству.

Але є й інший фанатизм – будуючий, коли самопосвята обдарованої особистості якійсь вищій меті приносить щедрі плоди, поширює світло науки, освіти, культури у далекому просторі, надихає десятки і сотні послідовників на продовження важливої справи.

Саме таким «будуючим фанатиком» у справі камерного музикування і є Артур Володимирович Микитка. Навіть не зважуся назвати репетиційні зали і аудиторії, де він займається зі студентами, його «другим домом», бо насправді це такий самий його «перший дім», як і той, до якого він повертається після роботи. Про що б ми не розмовляли впродовж багатьох років нашого знайомства, де б не зустрічалися – професор завжди поверне розмову у русло свого сокровенного сердечного інтересу: талановитих студентів, виступів, підготовки до концертів, творів, які вже звучали, і тих, які готуються до виконання, співпраці з видатними світовими музикантами, з колегами, з учнями.

Коли вже вище була мова про особисту скарбницю Артура Микитки, то окрім скарбниці досвіду у нього є ще одна, не менш важлива: скарбниця пам'яті, згадка про всі незабутні події багатющої концертної історії, про всі твори, які були виконані (і кожен з яких пройшов крізь серце і розум керівника), про всіх потрясаючих людей, з якими оркестр мав щастя співпрацювати і співтворити. Тож знову у нашій ювілейній фузі зазвучить тема – спогади Маєстро. На цей раз вона розгорнеться як тривалий крещендуючий монолог, який вмщує у себе основні віхи його життя з оркестром, праці для оркестру, любові до оркестру, гордості за оркестр, захоплення досягненнями оркестру.

«Моя педагогічна і творча діяльність в училищі після закінчення консерваторії стала гарним досвідом у всіх відношеннях – від індивідуальних уроків і створення ансамблю скрипалів, а згодом камерного оркестру на його основі, до керуючого струнно-оркестровим відділом. Тридцять років життя пройшло з тим чудовим колективом високих професіоналів. На жаль чвари між директором і “всезнаючими державотворцями” doprowadили до закриття Іменного навчального закладу, чому не змогли завдати навіть втручання сина Патрона училища, Миколи Колесси, і видатних особистостей, які були вихованцями училища.

Всі ці роки не припинялася моя участь в складі камерного оркестру консерваторії, як концертмейстера групи других скрипок і, по можливості, соліста. Це незабутні концертні програми з видатними солістами, диригентами, гастрольні поїздки по країні, до Польщі. В цей час народилася ідея архівувати матеріали з цих подій (афіші, рецензії, світліни, тощо), що стало в майбутньому основою до написання Історії оркестру. Скеруюю зацікавлених до цих видань. Назву тільки тих, з ким особисто зустрічався на сцені, спілкувався, які формували мене як музиканта. Серед цих імен – маестро Саулюс Сондецькіс, Богодар Которович, Олег Криси, Федір Дружинін, Гідон Кремер, Олександр Слободяник, Ігор Ойстрах, Наталія Гутман та багато інших видатних артистів.

Починаючи з 1990-х років в моєму житті відбулися доленосні зміни. Наші попередні керівники покинули оркестр і Львів (Олександра Пилипівна Деркач виїхала до дочки у Петербург, Матис Вайцнер емігрував до Франції – Л. К.), художнім керівником і диригентом у 1992 році став Мирослав Скорик. Таким чином неначе замкнулося символічне коло – у 1959 році він був ще студентом, автором перекладів і оркестровок для першого складу оркестру, а повернувся як знаний у світі маестро і художній керівник вже визнаного колективу.

Очевидно, що прихід Мирослава Скорика в оркестр відкрив нову творчу сторінку колективу: значно розширився репертуар збагачений українською сучасною музикою, обробками і транскрипціями, а також його оригінальними творами джазового характеру, розширилася участь в різноманітних фестивалях та концертна діяльність в цілому. Мабуть саме тут доречно згадати про Мирослава Михайловича і твори які стали прем'єрними в нашому виконанні. Багато з них мають свою передісторію. Так Шоста Партита написана в оригіналі для струнного квартету надійшла до мене з США з пропозицією виконати під час II Фестивалю Контрасти (1996), згодом була надіслана і Сьома Партита, а на "Різдвяний дарунок" ми отримали в презенті "Листок до альбому". Далі відбулися прем'єри Концертно для труби, арфи, фортепіано і струнних, Концерт для гобоя, транскрипція хорového твору М. Березовського "Отче наш", переклади та обробки для сопрано і струнних творів В. Барвінського, А. Гнатишина, "П'ять пісень" Г. Малера з циклу "Чарівний ріг хлопчика" і "Сім ранніх пісень" А. Берга, циклу М. де Фальї, н'єси М. Бруха "Kol Nidrei" (зробленої за моєю рекомендацією). Також в цей час з'явилися "Рапсодія на теми Бітлз" і низка обробок, як "Три регтайми" С. Дžo-пліна, н'єси Д. Брубєка "Шкутильючий вальс" і "Blue Rondo a'lla Turca", К. Дебюссі "Ворота Альгамбри", П. Дезмонда "11/4", Е. Вілла-Лобоса "Арія і самба" (яку автор зробив згодом, після того, як я натрапив на неї в одному зі збірників), Прелюдії і Етюд ор. 10 № 6 Ф. Шопена, Експромт Ф. Шуберта, Сюїта з опери "Поргі і Бесс" і Три фортепіанні прелюдії Дж. Гершвіна).

Частина транскрипцій М. Скорика була зроблена на моє прохання. Це шість танго про кохання А. П'яццолли, згодом записані і видані на компакт-диску в Києві, "Меді-Танго" з цього циклу стало хітом. Оркестрування Ноктюрну і Тарантели К. Шимановського для скрипки і струнних, 24 капрису Шимановського-Паганіні для скрипки і струнних, Ave Maria Астора П'яццолли для струнних. Транскрипцію для оркестру твору Дж. Болкома "Граціозні привиди" Скорик зробив після того, як я отримав ноти від скрипальки Соломії Сороки, яка тепер живе і працює у США, коли почув її виконання у Львові. Символічно, що транскрипцію н'єси Е. Гріга Erotik з Ліричного альбому для фортепіано Мирослав Михайлович вручив мені на Різдво 2020 року. Це була його остання праця для оркестру.

Ці твори вимагали мого редагування, технологічного опрацювання, розбору і вивчення. В цьому властиво полягає частка праці концертмейстера. По поверненні зі США (в 1998 році – Л. К.) М. Скорик часто виступав солістом з оркестром виконуючи цикл джазових п'єс і “Три екстравагантні танці”, які в оригіналі були написані для солістів піаністів в чотири руки і Маестро виконував їх в США з В. Винницьким, а українська прем'єра відбулася у Львові в виконанні М. Скорика з Жанною Микиткою у залі філармонії 26.09.1999. Надалі блискучими інтерпретаторами став фортепіанний дует О. Рапіта і М. Драган. Ці твори успішно були записані на компакт-диск “Скорик в стилі джаз” і до сьогодні залишаються в нашому концертному репертуарі. Незабутніми і історичними стали виконання автором свого Третього концерту для фортепіано, великого барабана і струнних у Києві в Національній опері і у Львівській філармонії під час урочистостей до 60-ліття Маестро у 1998 році.

В 1992 році ми розпочали співпрацю зі студією звукозапису “Дударик”. Чому спеціально акцентую на цьому факті увагу? Бо в костелі св. Лазаря було записано, а потім видано три аудіокасети з творами Д. Бортнянського, М. Березовського, М. Скорика, І. Стравінського, А. Вівальді, В. А. Моцарта, Г. В. Глюка, Дж. Россіні, М. Бруха, С. Джопліна. Це був прорив класики на скупий в цій царині аудіоринок і чи не перший такого широкого діапазону запис в Україні.

З обранням на посаду ректора нашого навчального закладу Ігора Михайловича Пилатюка багато що змінилось і у долі нашого оркестру. І. Пилатюк, маючи величезний досвід роботи з філармонічним колективом у Івано-Франківську, відразу увійшов до керівництва оркестру. Було створено так званий “тріумвірат” у вирішенні організаційних питань, а Ігор Михайлович став диригентом оркестру. Ми знали ще з його студентських часів, разом грали в камерному оркестрі Деркач-Вайцнера. І сталося доленосне – Ігор Михайлович запросив мене перейти на постійну роботу в консерваторію (тоді ще Вищий Музичний Інститут), продовжити керівництво оркестром в якості концертмейстера. Я отримав студентів у свій квартетний клас, а з часом очолив кафедру камерного ансамблю і квартету.

Фото 5. З Ігорем Пилатюком

Ці роки запам'яталися значним зростанням науково-пошукової роботи викладацького складу, виходів на захист дисертацій, підвищення організації праці і її якості, естетичного оформлення кафедральної аудиторії і надання їй імені О. П. Деркач, проведення двох Республіканських конкурсів камерних ансамблів і квартетів і, що найголовніше, запам'яталися позитивною атмосферою, бажанням діяти і творити, виходити з цікавими ідеями. Я дуже вдячний всім без винятку, хто був поруч зі мною ці 15 років.

Наша співпраця з художнім керівником оркестру І. Пилатюком успішно триває. Назву лише деякі знакові проєкти: це "Сім слів Христа на Хресті" Й. Гайдна в Софії Київській та на сцені Львівського театру опери і балету ім. С. С. Крушельницької (у 2025 році проєкт був поновлений в трьох соборах Львова), визначні виступи оркестру у Раді Європи в Страсбурзі і на запрошення Вільного Українського Університету у Мюнхені, участь у щорічному фестивалі-форумі "Бескиди без кордонів" в місті Санок (Польща), у Фестивалі "Віртуози" і "Контрасти" у Львові, в Національній філармонії у Києві.

Однією з історичних подій не лише для нашого оркестру, але й для львівської музичної історії став приїзд Кишишофа Пендерецького і виступ з ним в залі філармонії на урочистостях з нагоди вручення йому титулу *Professor Honoris Causa* Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка. Він був, очевидно цим дуже зворушений і запросив нас до свого центру в Люславіце, що через десять років стало реальністю. До речі, у свій час, а це було у Байройті, я відвідав концерт в Старій Баварській опері, де Маєстро диригував концертом з *Orchestra Varsovia*. Тоді я мав доручення від М. Скорика передати йому лист – запрошення відвідати Львів. Це була надзвичайно приємна бесіда, в якій Маєстро згадав наші терени, місця народження його родини і бажання відвідати наш край, і це здійснилося, а зустріч через роки в Люславіцах відбулася вже не жаль без Пендерецького і Скорика з дружиною п. Кишишофа, п. Ельжбетюю, **ЯКА СПЕЦІАЛЬНО ПРИБУЛА НА НАШ ВИСТУП З КРАКОВА**».

Велике зацікавлення новою музикою відображає ще одну грань творчого фанатизму Артура Микитки – потребу співтворити, відкривати нові звукові світи, самим знаходити до них дороги.

«Мене завжди цікавила так звана "постановка" нових творів. В цьому плані на перше місце я ставлю участь у всіх фестивалях "Контрасти", в яких здебільшого звучала нова музика, прем'єри творів відомих і молодих авторів. Так були підготовлені до виконання більшість творів Ольги Криволап, Віктора Камінського, Богдани Фроляк, Усейна Бекірова, Валерія Кікти, Хенріка Хартля, Маркуса Хьорінга, Крістофера Т'ю, Джоана Адамса, Юзефа Коффлера.

Після нашого виконання з Михайлом Вайманом циклу "Пори року" Астора П'яццоллі у 2007 році ми всі "запали" на його творчість. Надалі в особі талановитого Назарія Пилатюка жанр танго було піднесено до взірцево-ідеального рівня. З Назарієм ми дуже добре розуміємося, як в житті так і на сцені (понад двадцять років творчої співпраці з програмами різних стилів і епох!). З інших особистостей можу назвати Софію Соловій, на мій погляд, співачку світового рівня, з якою ми в постійному творчому тандемі. Традицією і нашим обов'язком є залучення яскравих солістів з числа студентів до виступів з оркестром».

Окрім роботи з оркестром, з неменшим ентузіазмом Маєстро віддається заняттям в квартетному класі.

«Величезне задоволення я отримую від праці в квартетному класі, і це природно – квартет це одна четверта частина струнного камерного оркестру. Саме тут досягаються всі тонкощі ансамблевої гри, пошуки єдиного тембрального єднання, інтонаційна стабільність.

Маю гарні досягнення – це лауреатство квартетів на різноманітних конкурсах, виступи моїх вихованців в Польщі, Німеччині, Швейцарії, участь в європейських майстер-класах. Пам'ятними стали виконання в одному концерті квартетів В. Камінського, О. Криволапа і М. Скорика при тім, що квартет in F М. Скорика, написаний ним ще у двадцятирічному віці, дочекався прем'єри 1 червня 2006 року. Партію першої скрипки виконав мій студент Назарій Пилатюк».

Не можна поминути ще однієї надто важливої грані професійної діяльності Артура Володимировича – інтелектуальної складової, продуманості і ретельного планування наслідків у всіх сферах. Те, що непосвяченому слухачеві видається породженням спонтанності, безпосереднього імпульсу натхнення, імпровізаційності, насправді виявляється результатом тривалої підготовки, скрупульозного прораховування кожної деталі. Інтелектуальний потенціал професора вельми яскраво проявився у здійсненні ним керівництва кафедрою, у підготовці важливих наукових і просвітницьких праць, в яких вже він зафіксував і свої власні педагогічні принципи, і досягнення його улюбленого дітища – камерного оркестру, що в 2005 році отримав горду назву «Академія».

«Для мене є суттєво важливим вибудовування концертних програм і тут ми з Ігорем Михайловичем стараємося уникати строкатості, дотримуватися стилістики і драматургії концертів. Приємно, що слухачі це зауважують і ми часто чуємо у свою адресу захоплені відгуки. Я би міг привести навіть приклади концертних програм, але читач може поглибити інформацію, якщо звернеться до наших видань про історію і концертну діяльність колективу. Так само я планую роботу в квартетному класі, програми складаю з наміром раз в семестр показати студентів з різноманітними творів в класних вечорах для широкої аудиторії. Останній такий концерт відбувся в органному залі в березні (2026 року) і був присвячений квартетній мініатюрі з прем'єрним виконанням п'єси В. Камінського "Голоси прадавніх гір". І це вже стало традицією.

Керівництво кафедрою не могло залишити мене байдужим до науково-пошукової праці. Мені не прийшлося шукати тем для досліджень, історія нашого оркестру давно вже просилася до її висвітлення, а величезний архівний матеріал чекав свого часу. Так з'явилися ряд статей і вже на сьогодні три розкішні альбоми – монографії в співавторстві з Ігорем Пилатюком. Гадаю подібних аналогів немає у світі.

Разом з колегами мені вдалося увіковічнити пам'ять нашої Професорки О. П. Деркач виданням монументального дослідження про її життя і творчість. Побачила світ

книга про Саулюса Сондецькіса і нашу співпрацю з ним. Мій багаторічний досвід у сфері камерного виконавства відображають видання, в яких вміщені твори, які я підбирав, редагував, опрацьовував. Це “Оркестрові мініатюри з репертуару оркестру “Академія”, “Струнно-смичкова камерна мініатюра”, “Струнно-смичкові ансамблі” (навчальний посібник), “П’єси для струнного квартету” С. Людкевича і “П’єси для скрипки і фортепіано в перекладах Д. Лекгера”».

І останній штрих у характеристиці його творчого фанатизму – останній лише за місцем у статті, але не за важливістю у життєтворчості Артура Володимировича Микитки: любов і вдячність. Ці почуття становлять серцевину будь-якого творчого процесу, без них неможлива самопосвята улюбленій справі, без них втрачають сенс найвищі ідеали і устремління, найшляхетніші цілі. Фактично всі роздуми, наведені вище, продиктовані цими почуттями, але кілька висловлювань особливо виразно на них концентруються.

«Я вдячний своїм батькам, які помітили мій хист, дали йому поштовх і скерували в належному напрямі, дякую всім хто був поруч і підтримував всі мої починання. Я вдячний долі за чудову родину, ми всі живемо у світі музики, пройняті єдиними інтересами і це велике щастя. Я щасливий що наші діти пішли нашим з дружиною шляхом і відбулися, як відомі музиканти. Щасливий, що можу бути з ними час від часу на сцені. Це дуже сильні, емоційні, разом з тим позитивні пережиття.

Повинен ще раз спеціально зазначити що спілкування і вплив на моє життя, мою життєву і творчу позицію мали такі “кити”, як Матис Вайцнер (з часу вступу до консерваторії і до сьогодні), Мирослав Скорик (50 років поруч в житті і творчості) і Ігор Пилатюк (з 1970-х і до сьогодні разом). Про кожного можу написати багато споминів.

Мабуть це велике щастя займатися любимою справою, бачити щасливі і вдячні очі студентів, виходити з ними разом на сцену, пережити момент творення напрацьованих ідей, отримати позитивний заряд для здійснення нових пошуків репертуару, підходу до його втілення та інтерпретації».

На цих словах, мабуть, можна було б і завершити ювілейну статтю про творчого фанатика Артура Микитку, проте все ж не втримаюсь від кількох заключних подячних слів. За сотні вихованих в його класі камералістів, що працюють у провідних оркестрах світу й України, та самі організують подібні оркестри й ансамблі. За сотні виконаних і записаних творів українських та зарубіжних композиторів, що увійшли в історію львівської (і не тільки!) музичної культури. За гідну презентацію української музики та виконавської школи у світовому просторі. За здійснення суспільно значимих проєктів, які довели, що музика – це не лише розвага, а невід’ємна частина соціального простору. За самовіддане подвижництво, неймовірну любов до камерної музики, яка зігриває львівських меломанів ось уже понад півстоліття.

Многая літа ювіляру!

Дата першого надходження статті до видання: 31.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

